

Wapenunie – Union Armes

wapenwet.be

OMZETTING EUROPESE VUURWAPENRICHTLIJN

Achtergrond

Naar aanleiding van de terroristische aanslagen in Parijs in november 2015 besliste de Europese Commissie om over te gaan tot een grondige aanpassing van de Europese vuurwapenrichtlijn 1991/477. Commissievoorzitter Juncker stelde voor om alle semi automatische wapens in de Europese Unie te verbieden¹. Mede door tussenkomst op het niveau van de Europese Raad en het Europese Parlement werd de tekst van de richtlijn genuanceerd. Op 13 juni 2017 is de uiteindelijke tekst in werking getreden². Deze richtlijn is niet bindend ten aanzien van de rechtsonderhorigen van de Europese lidstaten en dient nog in intern recht te worden omgezet. Slechts 5 van de 28 EU-lidstaten deden ondertussen deze oefening.

De Belgische wapenwet van 2006 is reeds grotendeels conform aan de aangepaste EU vuurwapenrichtlijn. De verdere omzetting is nu gebeurd door de wet van zondag 5 mei 2019³ (hierna “omzettingswet” genoemd). Enkele belangrijke aspecten, zoals de nieuwe beperkingen van de ladercapaciteit en de aangifteverplichting voor overdrachten van genutraliseerde vuurwapens, worden nog in uitvoeringsbesluiten geregeld die we verwachten tijdens de zomer.

Dit memo beschrijft de wijzigingen aan de wapenwet die worden doorgevoerd naar aanleiding van de omzetting van de aanpassing van de Europese vuurwapenrichtlijn en geeft commentaar bij de aanpassing die het meeste relevant zijn voor particuliere wapenbezitters. De wetsaanpassing treedt in werking op 3 juni 2019.

Samenvatting

Naast het formuleren van enkele technische aanpassingen en definities, voert de omzettingswet enkele ingrijpende wijzigingen door. Vanaf 3 juni 2019 kunnen laders niet meer online gekocht worden. Vuurwapens die geconverteerd werden tot wapens die enkel blanke patronen verschieten, worden op deze datum verboden of vergunningsplichtig. Er is geen overgangsregeling.

De belangrijkste wijziging heeft betrekking op drie nieuwe categorieën verboden wapens. Vanaf 3 juni 2019 kunnen tot halfautomaat geconverteerde automatische wapens enkel nog aangekocht worden door houders van een sportschutterslicentie mits een door de federaties uitgereikt certificaat. De verkoop van lange semi-automaten die korter gemaakt kunnen worden dan 60cm wordt vanaf deze datum verboden.

Wapenunie – Union Armes

wapenwet.be

Wie een vergunning heeft voor een tot halfautomaat geconverteerd automatisch wapen die afgegeven is na 13 juni 2017, dient zo snel mogelijk (en ten laatste op 2 juni 2019) een certificaat te verkrijgen van de federatie om niet in overtreding te zijn, dan wel tijdelijk zijn wapen in bewaring te geven in afwachting van dergelijk certificaat.

Wie een vergunning heeft afgegeven ten laatste op 13 juni 2017 voor een lang halfautomatisch wapen dat kan worden ingekort tot minder dan 60 centimeter, dient geen actie te ondernemen. Wie een vergunning heeft voor dergelijke wapen die is afgegeven vanaf 14 juni 2017, heeft nog tot 3 september 2019 de tijd om het wapen aan te passen om in orde te zijn.

Bezitters van halfautomatische wapens die meer dan 10 (lange) of 20 (korte) patronen kunnen bevatten, moeten nu nog geen actie nemen. Het ministerieel besluit dat deze nieuwe beperking zal opleggen dient nog te verschijnen in het Staatsblad.

Inhoud

1.	Drie nieuwe categorieën verboden wapens	3
1.1.	Geconverteerde automatische wapens	4
1.2.	Semi automatische vuurwapens met hoge ladercapaciteit	6
1.3.	Lange semi automatische vuurwapens die kunnen worden ingekort tot minder dan 60cm.....	8
2.	Definitie van het begrip “vuurwapen”	9
3.	Indeling van vuurwapens die zijn omgebouwd zodat ze enkel blanke patronen verschieten	10
4.	Aangifteplicht geneutraliseerde vuurwapens.....	11
5.	Verbod laders die enkel op automatische wapens passen.....	11
6.	Verbod online verkoop laders.....	12
7.	Definitie van de begrippen “museum” en “verzamelaar”	12
8.	Invoering medisch attest voor jagers.....	13
9.	Beperking uitleenregeling wapens voor jagers.....	13
10.	Verwerven van sommige verboden wapens door wapenhandelaars	14
11.	Diverse aanpassingen.....	14
11.1.	Definitie “wapens voor saluutschoten en akoestische signalen”	14
11.2.	“Raadplegen” adviesraad voor wapens.....	14
11.3.	Ontvankelijkheid administratieve beroepen.....	15
11.4.	Toevoeging laders bijzondere erkenningen.....	15

Wapenunie – Union Armes

wapenwet.be

1. Drie nieuwe categorieën verboden wapens

Europa verplicht de lidstaten ertoe drie nieuwe categorieën vuurwapens in te delen als verboden wapens⁴, te weten:

- Automatische vuurwapens die zijn omgebouwd tot semiautomatische vuurwapens;
- Semi automatische vuurwapens met centraalvuurpercussie met een ladercapaciteit van meer dan 10 (lange) of meer dan 20 (korte) patronen;
- Lange semi automatische vuurwapens die kunnen worden ingekort tot een lengte van minder dan 60 centimeter zonder functionaliteit te verliezen.

Op dit nieuwe verbod bestaan voor particuliere wapenbezitters twee groepen van uitzonderingen:

- Enerzijds geldt als algemene regel dat de indeling in de categorie van de verboden wapens pas geldt vanaf 13 juni 2017, dit is de datum waarop de richtlijn in werking is getreden. Algemeen geldt dus dat alle vuurwapens die voor deze datum werden verworven niet in de categorie van de verboden wapens worden ingedeeld (de zogenaamde “grandfathering” clausule).
- Anderzijds kunnen geconverteerde automatische vuurwapens en semi automatische vuurwapens met een hoge ladercapaciteit ook in de toekomst nog verworven worden door houders van een sportschutterslicentie die een certificaat voorleggen van een in België erkende schietsportfederatie waaruit blijkt dat de wapenbezitter lid is van een schietvereniging, daar gedurende minstens 12 maanden regelmatig traint en het vuurwapen voldoet aan de specificaties die vereist zijn voor de beoefening van een onderdeel van de schietsport dat wordt erkend door internationale, officieel erkende schietsportfederatie

Ook erkende personen kunnen deze verboden wapens mogelijks voorhanden hebben indien dit kadert binnen het voorwerp van hun erkenning⁵.

Artikel 3, §1 wapenwet werd aangepast om de geconverteerde automatische wapens en de inkortbare lange semi automatische wapens in te delen als verboden wapen⁶. Vermits wapens met abnormaal hoge capaciteit reeds verboden zijn onder de Belgische wapenwet⁷, zal de richtlijn op dit punt worden omgezet door een wijziging van het ministerieel besluit van 21 september 2012⁸. De finale tekst van dit besluit is nog niet gepubliceerd. Onze opmerkingen hierover (zie paragraaf 1.2. hierna) zijn dan ook gebaseerd op de ontwerp teksten die besproken werden binnen de Adviesraad voor Wapens.

Wapenunie – Union Armes wapenwet.be

De nieuwe categorieën verboden wapens en de toepasselijke uitzonderingen voor particulieren worden samengevat in volgende tabel:

	Geconverteerde automatische wapens	Semi automatische vuurwapens met hoge ladercapaciteit	Lange vuurwapens die tot minder dan 60cm ingekort kunnen worden
Bezit nog toegestaan indien voor 13/6/2017 vergund ?	Ja	Ja	Ja
Nieuwe vergunning mogelijk ?	Ja, mits certificaat	Ja, mits certificaat	Nee
Overdracht nog mogelijk ?	Ja, enkel aan sportschutter met certificaat, verzamelaar, museum of handelaar	Ja, enkel aan sportschutter met certificaat, verzamelaar, museum of handelaar	Ja, enkel aan verzamelaar, museum of handelaar

Hierna gaan wij verder in detail in op de regeling die zal gelden voor elk van de drie nieuwe categorieën verboden wapens.

1.1. Geconverteerde automatische wapens

Op basis van artikel 3, §3 van de wapenwet worden automatische wapens die geconverteerd worden tot semi automatische wapens ingedeeld onder de categorie “vergunningplichtige vuurwapens”. Er zijn dan ook veel wapenbezitters die houder zijn van een vergunning tot het voorhanden hebben van dergelijke wapens. In het verleden gebeurde het immers vaak dat wapens uit arsenalen van leger en politie nog verkocht werden op de civiele markt. Dit kon in de regel enkel mits ze werden geconverteerd tot semi automatische wapens.

De voorbije jaren, en voornamelijk na de indiensttreding van de directeur “ad interim” van de proefbank te Luik, is over de indeling van deze wapens verwarring en discussie ontstaan. Deze verwarring werd nog in de hand gewerkt door een aanvulling van de gecoördineerde omzendbrief van 25 oktober 2011⁹ die er kwam in mei 2013. In deze omzendbrief werd, zonder enige wettelijke grondslag, gezegd dat enkel automatische wapens die door de proefbank te Luik op onomkeerbare wijze geconverteerd werden tot semi automatische wapens als vergunningplichtig worden beschouwd. Er werd eveneens, zonder wettelijke grondslag en door een auteur die daarvoor niet bevoegd was, een nieuwe proefstempel ingevoerd¹⁰. Desondanks heeft de nieuwe directeur ad-interim van de proefbank in tientallen dossiers een proces-verbaal opgesteld. Veel van deze zaken werden inmiddels voor de correctionele rechtbanken gebracht. Alle betrokken wapenbezitters werden vrijgesproken vermits er geen overtreding van de wapenwet was. Tevens stelden de rechtbanken, conform onze eerdere analyses, dat de aanvulling op de omzendbrief onwettig is waardoor een

Wapenunie – Union Armes

wapenwet.be

vermeende inbreuk op deze omzendbrief geen aanleiding kan geven tot een strafrechtelijke veroordeling¹¹.

Wie in het bezit is van een tot semi-automaat geconverteerd automatisch wapen, dient geen actie te ondernemen indien de vergunning voor het wapen werd afgegeven voor 13 juni 2017 of (voor erkende personen) indien het wapen opgenomen is in het register A voor 13 juni 2017. Het wapen wordt niet ingedeeld als verboden wapen¹². Het kan ook nog worden overgedragen aan een sportschutter die houder is van een certificaat (zie verder) of aan een erkend wapenhandelaar, museum of wapenverzamelaar.

Er zijn geen bijzondere overgangsbepalingen voorzien voor wie houder is van een vergunning voor een geconverteerd automatisch wapen die werd afgegeven tussen 14 juni 2017 en 3 juni 2019. Deze wapenbezitters zullen op 4 juni 2019 in het bezit zijn van een verboden wapen en riskeren vervolging (boetes van 800 tot 200.000 EUR en/of gevangenisstraffen tot 5 jaar en verbeurdverklaring van het wapen), tenzij ze op deze datum houder zijn van een door de federatie afgegeven certificaat. Voor het overige is voor deze wapenbezitters ook geen enkele regularisatiemogelijkheid voorzien. Ze worden de facto onteigend doordat de wet hen enkel de mogelijkheid biedt om deze wapens over te dragen aan erkende verzamelaars, handelaars, musea of aan sportschutters met een certificaat, dan wel hun verplicht een certificaat aan te vragen.

De wapenwet voorziet echter in een uitzondering voor sportschutters die houder zijn van een certificaat, afgegeven door een in België erkende federatie, waarin het volgende wordt bevestigd¹³:

- dat de sportschutter lid is van een schietvereniging en daar gedurende ten minste twaalf maanden regelmatig heeft getraind; en
- het vuurwapen in kwestie voldoet aan de specificaties die vereist zijn voor de beoefening van een onderdeel van de schietsport dat wordt erkend door een internationale, officieel erkende schietsportfederatie.

Wij adviseren het allicht beperkte aantal wapenbezitters dat zich in deze uitzonderlijke situatie bevindt om te handelen als volgt:

- Aanvragen van een sportschutterslicentie voor minstens wapencategorie D (als men deze nog niet heeft);
- Houders van een sportschutterslicentie kunnen een certificaat bij de federatie aanvragen waarin bevestigd wordt dat het wapen voldoet aan de vereisten om internationaal erkende disciplines mee te schieten.

In afwachting van de afgifte van dit certificaat, raden wij betrokkenen aan om hun wapens in bewaring te geven bij een erkend wapenhandelaar¹⁴.

Vanaf heden zal enkel nog een vergunning tot het voorhanden hebben van een tot semi-automaat geconverteerd automatisch vuurwapen kunnen worden afgegeven aan de houder van een sportschutterslicentie die een certificaat voorlegt (zie hoger). Dit certificaat heeft steeds

Wapenunie – Union Armes

wapenwet.be

betrekking op een specifiek vuurwapen. De federaties moeten immers onderzoeken of dat specifieke wapen toegelaten is voor een door een aangeboden discipline. Het is dus niet mogelijk om bij de federatie een algemeen certificaat aan te vragen voor alle geconverteerde automaten. Wij nemen aan dat de gouverneurs dit certificaat voor het specifieke wapen zullen opvragen vooraleer ze de vergunning voor het wapen zullen afgeven.

1.2. Semi automatische vuurwapens met hoge ladercapaciteit

Reeds sedert 2006 bevat de Belgische wapenwet een verbod op laders met abnormaal hoge capaciteit. In een ministerieel besluit van 21 september 2012 werd de maximumcapaciteit voor laders vastgelegd als volgt:

Model vuurwapen	Maximum capaciteit
halfautomatische pistolen	20
halfautomatische pistolen IPSC schieten	geen als lengte < 171mm
geweren met pompactie (al dan niet halfautomatisch)	10
karabijnen met hendel met randontsteking	15
karabijnen met hendel met centrale ontsteking	10
grendelkarabijnen met randontsteking	20
grendelkarabijnen met centrale ontsteking	10
halfautomatische karabijnen met randontsteking	40
halfautomatische karabijnen met centrale ontsteking	30
geweren met gladde loop	10

Tijdens de adviesraad wapens heeft de vertegenwoordiger van de minister laten weten dat dit ministerieel besluit zou opgegeven worden. Een nieuwe tekst komt in de plaats ervan. Dit besluit zal de normale administratieve procedure volgen waardoor het allicht tijdens de zomer in het Belgisch Staatsblad zal verschijnen.

In de ontwerptekst heeft de minister ervoor geopteerd om de in de richtlijn voorziene beperking van de ladercapaciteit nagenoeg letterlijk over te nemen. De capaciteitsbeperking zal van toepassing zijn op alle semi automatische wapens¹⁵. De volgende capaciteitsbeperking is van toepassing:

- Voor korte semi automaten (b.v. pistolen) mag de lader niet meer dan 20 patronen kunnen bevatten;
- Voor lange semi automaten mag de lader niet meer dan 10 patronen kunnen bevatten.

De beperking geldt op de lader afzonderlijk alsook op het wapen uitgerust met de lader.

Wapenunie – Union Armes

wapenwet.be

We herinneren eraan dat, volgens artikel 2, 10° wapenwet, een wapen “lang” is als de looplengte meer dan 30 cm bedraagt of de totale lengte meer dan 60 cm bedraagt. Een “kort” wapen is dus een wapen met looplengte van 30cm of minder én een totale lengte van 60cm of korter. Bij korte karabijnen die pistoolmunitie verschieten (b.v. gebruikt voor LVR/PCC) kan dus nog met 20 patronen worden geladen enkel als zowel de looplengte van het wapen 30cm of minder is én de totale lengte 60cm of korter is. Als voor deze karabijnen de loop langer is dan 30cm of de totale lengte hoger is dan 60cm, dan wordt het karabijn als “lang” beschouwd en mag er maar met 10 patronen worden geladen, ook als het wapen pistoolmunitie verschiet.

De bestaande uitzondering voor houders van een sportschutterslicentie die aan IPSC schieten doen (en dus bij BPSA zijn aangesloten), wordt behouden. Zij kunnen voor korte semi automaten (in de praktijk pistolen) met meer dan 20 patronen laden, voor zover de lengte van de lader korter is dan 171mm conform de regels van het IPSC schieten.

Voor de andere wapenbezitters zullen volgende uitzonderingen voorzien worden:

- De beperking zal enkel spelen voor de toekomst (grandfathering);
- De beperking zal niet spelen voor wie houder is van een certificaat van de sportschuttersfederatie (zelfde als voor geconverteerde automaten, zie hoger).

De bestaande beperking tot maximum 30 schoten voor lange semi automatische wapens blijft bestaan, ook voor sportschutters met certificaat.

Wie in het bezit is van een semi automatisch wapen met hogere ladercapaciteit (vroeger beperkt tot 30), kan dit wapen houden onder de grandfathering en dient geen enkele actie te ondernemen.

Wie in de toekomst een vergunning vraagt voor een vergunningsplichtig semi automatisch wapen, kan deze aanvragen onder dezelfde voorwaarden als nu het geval is. Het is bij de aanvraag niet nodig om het certificaat voor te leggen. De gouverneur kan de vergunning afgeven, wel dient de vergunninghouder rekening te houden met de laderbeperking. Als hij laders met een hogere capaciteit wenst te gebruiken (bv voor dynamisch geweer of ordonnantie schieten), dan dient hij een certificaat bij de federatie aan te vragen alvorens hij het wapen kan uitrusten met een lader met hogere capaciteit.

In de praktijk kan een bezitter van lange semi-automaten die reeds vergund zijn (en dus niet onder de beperking zullen vallen) dus rechtmatig laders met een capaciteit tot 30 patronen bezitten. Hij mag deze laders enkel gebruiken voor de wapens die eerder vergund waren, en niet voor de wapens waarvoor de vergunning in de toekomst worden afgegeven, tenzij hij alsnog voor deze wapens een certificaat aanvraagt bij de federatie.

Om elke verwarring en risico te vermijden, adviseren wij daarom om in de toekomst voor lange semi-automaten steeds het certificaat aan te vragen bij de federatie. Dit kan dan nadat de vergunning voor het wapen verleend werd door de gouverneur.

Wapenunie – Union Armes

wapenwet.be

Zoals gezegd is deze nieuwe regeling voor de semi-automaten nog niet in werking, het is daarvoor nog even wachten op een uitvoeringsbesluit. Het is dus nog niet nodig enige actie te nemen vooraleer dit besluit verschenen is in het Belgisch Staatsblad.

1.3. Lange semi automatische vuurwapens die kunnen worden ingekort tot minder dan 60cm

Een laatste nieuwe categorie verboden wapens betreft de lange semi-automaten die kunnen worden ingekort tot een lengte van minder dan 60 centimeter zonder functionaliteit te verliezen door middel van een opvouwbare of telescopische kolf of een kolf die kan worden verwijderd zonder gebruik van instrumenten.

Het is van belang om deze categorie goed af te bakenen. Enkel de wapens die aan volgende voorwaarden voldoen, vallen onder het nieuwe verbod:

- Het moet lange wapens betreffen, dit onderstelt dat of de loop langer is dan 30cm, of de totale lengte groter is dan 60cm¹⁶. Dus korte machinepistolen (totale lengte 60cm of korter en looplengte 30cm of korter) vallen niet onder de nieuwe categorie en blijven ingedeeld in de categorie van de vergunningsplichtige wapens.
- Het inkorten van de wapens moet (gemakkelijk, zonder “instrumenten”) kunnen gebeuren door een opvouwbare kolf, een schuifkolf, een telescopische kolf of andere kolf die kan worden verwijderd zonder gebruik te maken van gereedschappen. Een wapen dat langer is dan 60cm, maar een kolf heeft die kan worden afgeschroefd terwijl het wapen met afgeschroefde kolf nog kan schieten, valt dus niet onder het verbod vermits een “instrument” (een schroevendraaier) nodig is om de kolf te verwijderen.
- Het wapen moet, nadat het is ingekort zonder gebruik te maken van instrumenten, nog steeds in volledige staat van functioneren zijn.

Wie een vergunning heeft die is afgegeven uiterlijk op 13 juni 2017 voor dergelijk verboden geworden wapen, dient geen actie te ondernemen en kan het wapen behouden zonder enige beperking. In de toekomst zal hij het wapen enkel nog kunnen overdragen aan een erkend handelaar, verzamelaar of museum. De uitzondering voor sportschutters met certificaat is voor deze categorie niet van toepassing. De wapenbezitter kan er ook nog voor opteren om het wapen aan te passen zodat het niet meer verboden is (door bv kolf vast te zetten zodat de totale lengte altijd 60cm of meer is).

De omzettingwet bevat een specifieke overgangsbepaling voor wie een vergunning voor dergelijk wapen heeft die werd afgegeven vanaf 14 juni 2017 en voor 4 juni 2019¹⁷. In dat geval is er tijd tot 3 september 2019 om de nodige aanpassingen door te voeren aan het wapen zodat het wapen niet langer verboden is. Aanpassingen aan de kolf kunnen door de wapenbezitter zelf gebeuren zonder enige tussenkomst van een wapenhandelaar of van de proefbank. Wij denken bijvoorbeeld aan het vastschroeven van klap- of schuifkolven (waardoor een instrument nodig is om de kolf korter te maken), vastschroeven van

Wapenunie – Union Armes

wapenwet.be

verlengstukken aan het wapen waardoor het altijd langer is dan 60cm, inkorten van de kolf waardoor het wapen altijd, ook in lange versie, korter is dan 60cm, etc..

Voor aanpassingen aan de vergunningsplichtige onderdelen (b.v. de looplengte inkorten om het wapen altijd korter dan 60cm te maken) dient een wapenhandelaar tussen te komen. Het wapen dient dan ook opnieuw te worden geproefd vermits een essentieel onderdeel ervan gewijzigd werd.

Het zal in de toekomst niet meer mogelijk zijn om voor deze categorie vergunningsplichtige wapens nog een vergunning aan te vragen.

2. Definitie van het begrip “vuurwapen”

Door de omzettingwet wordt het begrip “vuurwapen” nu expliciet gedefinieerd in de wapenwet. Voorheen werd een definitie afgeleid door het begrip “niet-vuurwapen” dat in artikel 2, 12° wapenwet gedefinieerd wordt a contrario uit te leggen. Alle wapens die een projectiel verschieten door de verbranding van een kruitlading of een ontsteker worden dan ook als vuurwapen beschouwd.

De aangepaste Europese vuurwapenrichtlijn heeft een uniforme definitie van het begrip “vuurwapen” ingevoerd. De Europese Commissie beoogt hiermee een einde te maken aan de verkoop van allerhande namaakwapens, alarmpistolen of andere wapens die zogezegd louter decoratief zijn maar mits enkele eenvoudige ingrepen kunnen worden omgevormd tot vuurwapens¹⁸.

In het nieuwe artikel 2, 11°/1 wordt het begrip vuurwapen nu als volgt gedefinieerd:
“een van een loop voorzien wapen waarmee door explosieve voortstuwing een lading, kogel of een projectiel wordt uitgestoten, en dat daartoe is ontworpen of daartoe kan worden omgebouwd.

Een object wordt geacht te kunnen worden omgebouwd zodat door middel van explosieve voortstuwing een lading, kogel of projectiel uitgestoten kan worden wanneer:

- a) het qua vormgeving gelijk is aan een vuurwapen, en*
- b) het ingevolge zijn constructie of het materiaal waarvan het is gemaakt aldus kan worden omgebouwd.”*

Het eerste deel van deze definitie stemt overeen met de invulling die reeds eerder aan het begrip “vuurwapen” gegeven werd in de Belgische wapenwet en de rechtsleer.

Het tweede deel van de definitie is nieuw. Wapens die én lijken op een vuurwapen én ingevolge hun constructie of het materiaal waaruit ze zijn gemaakt kunnen worden omgebouwd tot een echt vuurwapen, worden nu ook als vuurwapen beschouwd. Daardoor kunnen bijvoorbeeld vuurwapens die werden omgebouwd tot luchtdrukwapens of

Wapenunie – Union Armes

wapenwet.be

alarmpistolen die mits eenvoudige ingrepen toch munitie kunnen verschieten voortaan als vuurwapen beschouwd.

Dit heeft dan tot gevolg dat de wapens op 3 juni 2019 in de regel vergunningsplichtig worden¹⁹, tenzij ze verboden zijn. Vanaf 3 juni 2019 is een vergunning nodig tot het voorhanden hebben van dergelijke wapens. Ook hier is geen overgangsbepaling voorzien, noch enige regularisatiemogelijkheid.

3. Indeling van vuurwapens die zijn omgebouwd zodat ze enkel blanke patronen verschieten

In de aangepaste Europese vuurwapenrichtlijn wordt een algemeen principe ingevoerd waardoor vuurwapens steeds blijven ingedeeld in hun oorspronkelijke categorie, ook indien ze zijn omgebouwd om losse patronen, irriterende stoffen, andere werkzame stoffen of pyrotechnische patronen af te vuren of zijn omgebouwd tot wapens voor saluutschoten of akoestische signalen²⁰.

Dit principe werd door de omzettingwet overgenomen in een nieuw artikel 3, §4 van de wapenwet.

Deze nieuwe bepaling zal allicht voornamelijk gevolgen hebben voor wapenbezitters die bezig zijn met historische reconstructie en/of verzamelaars. Immers, onder de huidige wapenwet voldoen vuurwapens die enkel blanke patronen verschieten per definitie aan het begrip “niet-vuurwapen”, waardoor ze automatisch ingedeeld werden onder de categorie van de vrij verkrijgbare wapens²¹. Ze waren dan ook aan geen enkele vergunnings- of registratieplicht onderworpen en konden ook nooit als verboden wapen beschouwd worden.

Vanaf 3 juni 2019 worden de vuurwapens die werden omgevormd tot wapens die enkel blanke patronen verschieten dus ingedeeld in één van de volgende categorieën:

- Vergunningsplichtige wapens, indien het originele vuurwapen een vergunningsplichtig wapen was (b.v. een Mauser k98 die enkel blanke patronen kan verschieten en gebruikt wordt voor re-enactment)
- Verboden wapens, indien het originele wapen een verboden wapen was (b.v. een automatisch machinegeweer dat werd omgevormd zodat het enkel blanke patronen kan verschieten).

Het is te betreuren dat de omzettingwet hier geen overgangsbepalingen bevat²², noch enige regularisatiemogelijkheid werd voorzien. Personen in het bezit van omgebouwde wapens zullen dus vanaf 3 juni 2019 onvermijdelijk in overtreding zijn met de wapenwet en riskeren strafrechtelijke vervolging.

Wapenunie – Union Armes

wapenwet.be

4. Aangifteplicht geneutraliseerde vuurwapens

De Europese vuurwapenrichtlijn verplicht de lidstaten ertoe om ook de overdrachten van geneutraliseerde vuurwapens onderworpen te maken aan een aangifte.

De omzettingwet kiest voor een vreemde manier om deze verplichting om te zetten in Belgisch recht. In artikel 3, §2, 3° wapenwet, waar geneutraliseerde wapens worden ingedeeld als vrij verkrijgbaar, wordt de volgende zin toegevoegd: *“het voorhanden hebben van onbruikbaar gemaakte vuurwapens is aangifteplichtig. De modaliteiten van die aangifteplicht worden bepaald door de Koning”*.

Het zou het bestek van dit memo te buiten gaan om de juridische inconsistenties van deze toevoeging te duiden²³.

In de praktijk zal het zo zijn dat de overdracht van een onbruikbaar gemaakt vuurwapen steeds zal dienen te worden meegedeeld aan de gouverneur bevoegd voor de verblijfplaats van de verkrijger via een formulier van overdracht dat sterk op het huidige “model 9” zal lijken. De manier waarop deze melding dient te gebeuren bij invoer van geneutraliseerde wapens zal nog geregeld worden in een uitvoeringsbesluit.

De nieuwe aangifteverplichting zal in werking treden zodra de uitvoeringsbesluiten gepubliceerd worden.

Naar wij vernemen is het ook niet de bedoeling dat een algemene aangifteplicht zal worden ingevoerd waardoor alle bezitters van onbruikbaar gemaakte wapens zich binnen een bepaalde termijn zouden moeten aanbieden (bijvoorbeeld bij de lokale politie) om hun wapens aan te geven.

5. Verbod laders die enkel op automatische wapens passen

De fascinatie voor laders van de ontslagnemend minister van Justitie blijft doorsijpelen in de teksten. Het weze nochtans duidelijk dat de aangepaste Europese vuurwapenrichtlijn geen enkele verplichting bevat om laders te reglementeren.

Van de gelegenheid werd evenwel (mis)bruik gemaakt om een nieuwe verbodsbepaling in te voeren. Vanaf 3 juni 2019 worden laders die uitsluitend geschikt zijn voor wapens voor uitsluitend militair gebruik (zoals automatische wapens) verboden. Het woord “uitsluitend” is hier van heel groot belang. Immers, in de meeste gevallen gebruiken semi-automatische civiele versies van militaire wapens dezelfde laders als de originele automatische militaire wapens. Deze laders vallen dus uitdrukkelijk niet onder het nieuwe verbod²⁴. Enkel de laders die op geen enkel ander wapen dan een automatisch wapen passen worden door het nieuwe verbod gevisieerd.

Wapenunie – Union Armes

wapenwet.be

Er is in een uitzondering voorzien voor wat betreft de erkende verzamelaars en wapenhandelaars. Zij dienen deze laders niet te neutraliseren²⁵.

Deze laders worden vanaf 3 juni 2019 verboden. Ook hier is geen enkele overgangsbepaling of regularisatiemogelijkheid voorzien.

6. Verbod online verkoop laders

Vanaf 3 juni 2019 mogen laders niet meer online verkocht worden in België. Ons land is daarmee het enige land in Europa dat de verkoop van laders regelt. Vermits de verkopers zich dus bijna alleen in het buitenland bevinden, is dit een maatregel die een heel beperkt toepassingsgebied zal kennen. Bovendien is deze maatregel manifest in strijd met de vrijheid van goederenverkeer zoals gegarandeerd onder het EU verdrag.

7. Definitie van de begrippen “museum” en “verzamelaar”

Door de omzettingwet worden de definities van de begrippen “museum” en “verzamelaar” opgenomen in artikel 2, 2° van de wapenwet. De nieuwe definities luiden als volgt:

2°/1 “museum”: “een permanente instelling ten dienste van de samenleving en de ontwikkeling daarvan, die toegankelijk is voor het publiek en die vuurwapens, essentiële onderdelen onderworpen aan de proef, munitie of laders verwerft, bewaart, onderzoekt en tentoonstelt voor historische, culturele, wetenschappelijke, technische, educatieve of amusementsdoeleinden of uit erfgoedoverwegingen”

2°/2 “verzamelaar”: “iedere natuurlijke of rechtspersoon die zich bezighoudt met het verzamelen en bewaren van vuurwapens, essentiële onderdelen onderworpen aan de proef, munitie of laders voor historische, culturele, wetenschappelijke, technische of educatieve doeleinden of uit erfgoedoverwegingen

Deze nieuwe definities voegen weinig toe aan de bestaande praktijk. Vermits de meeste uitzondering voor musea ook gelden voor verzamelaars, hebben ze weinig praktisch belang.

Er valt nog op te merken dat in beide definities vereist is dat de verzameling of het museum een zekere finaliteit moet hebben. De verzamelaar of museumhouder moet historische, culturele, wetenschappelijke, technische of educatieve doeleinden of erfgoedoverwegingen kunnen aantonen. Voor musea is deze vereiste soepeler vermis daar ook amusementsdoeleinden aangegeven kunnen worden.

De nieuwe definitie kan relevant zijn voor her verlenen van erkenning voor musea en verzamelingen vanaf 3 juni 2019.

Wapenunie – Union Armes

wapenwet.be

8. Invoering medisch attest voor jagers

Hoewel de tekst van de aangepaste Europese vuurwapenrichtlijn op dit punt tegenstrijdig is, wordt aangenomen dat de lidstaten ertoe verplicht zijn steeds de medische geschiktheid na te gaan alvorens wapens kunnen worden verworven²⁶.

Door de omzettingwet wordt artikel 12 van de wapenwet, waarin de uitzondering op de vergunningsplicht van voornamelijk jagers, sportschutters en bijzonder wachters worden geregeld, gewijzigd. Voortaan moet ook de medische geschiktheid worden nagegaan alvorens jagers en sportschutters nog onder de uitzondering van het “model 9” wapens kunnen verwerven op basis van hun jachtverlof of sportschutterslicentie.

In de praktijk heeft deze aanpassing geen gevolgen voor sportschutters vermits voor hen reeds een verplicht medisch attest geldt. Vermits de jacht een gewestbevoegdheid is, nemen wij aan dat de gewesten de regelgeving rond de jachtverloven zullen aanpassen waardoor ook voor de afgifte van een jachtverlof een medisch attest gevraagd zal worden.

De nieuwe bepaling treedt in voege op 1 juni 2020²⁷.

9. Beperking uitleenregeling wapens voor jagers

Door de wet van 7 januari 2019 werd specifiek voor jagers de mogelijkheid ingevoerd om wapens uit te leven voor een periode tot één maand. Een uitvoeringsbesluit om de modaliteiten van deze uitlening te regelen²⁸ werd eind 2018 opnieuw ingetrokken²⁹, waardoor de uitleningsregeling voor jagers nooit in werking is getreden.

Nu wordt deze regeling opnieuw aangepast waardoor reeds voor een uitlening vanaf één week een aangifte bij de overheid dient te gebeuren volgens een procedure die nog in een uitvoeringsbesluit dient te worden vastgelegd.

In de praktijk zal deze regeling tot bijkomende administratie leiden. Bovendien belet niets jagers om aan elkaar onbeperkt wapens uit te lenen en een formulier van overdracht “model 9” op te stellen. Het is immers niet zo dat het opstellen van dergelijk formulier leidt tot een overdracht van het eigendomsrecht van het wapen. Algemeen geldt dat de wapenwet enkel het feitelijke bezit en overdracht van wapens regelt. Het eigendomsrecht wordt geregeld door het burgerlijk recht. Het is dus perfect mogelijk om voor onbepaalde tijd wapens uit te lenen tussen jagers en hierover onderling een overeenkomst af te sluiten. De feitelijke overdrachten van het wapen dienen dan telkens via een formulier van overdracht “model 9” aan de bevoegde gouverneur te worden meegedeeld. Volgens ons biedt de nieuwe regeling geen bijkomende faciliteiten voor de jagers en is dit louter een symbooldossier. Waardoor ze, met het oog op vereenvoudiging van de regelgeving, beter opnieuw kan worden afgeschaft. Voor korte uitleningen blijft overigens ook nog artikel 12/1 wapenwet bestaan.

Wapenunie – Union Armes

wapenwet.be

De regeling zal in voege treden zodra een besluit genomen is om de voorwaarden voor de uitlending van meer dan 1 week te regelen.

10. Verwerven van sommige verboden wapens door wapenhandelaars

Na de invoering van de wapenwet van 8 juni 2006 konden wapenhandelaars in principe geen automatische vuurwapens of verboden onderdelen meer voorhanden hebben³⁰.

Van de omzetting van de Europese vuurwapenrichtlijn wordt nu gebruik gemaakt om een beperkte uitzondering te voorzien voor wapenhandelaars. Zij kunnen vanaf 3 juni 2019 verboden wapens en hulpstukken verwerven, voorhanden hebben en overdragen indien dit kadert binnen hun activiteiten zoals blijkt uit hun erkenning als wapenhandelaar. Wel geldt er een beperking inzake de hoeveelheid. De verboden wapens mogen enkel voorhanden gehouden worden in hoeveelheden om aan prospectie te doen of moeten overeenstemmen met specifieke bestellingen. De Koning kan eventueel bijkomende beperkingen opleggen.

11. Diverse aanpassingen

11.1. Definitie “wapens voor saluutschoten en akoestische signalen”

In artikel 2, 26°/1 wapenwet wordt het begrip “wapens voor saluutschoten en akoestische signalen” gedefinieerd als volgt:

“vuurwapens die specifiek gebouwd of omgebouwd zijn om enkelblanke patronen af te vuren en bedoeld zijn voor gebruik in bijvoorbeeld theatervoorstellingen, fotosessies, film- en televisieopnames, het naspelen van historische gebeurtenissen, optochten, sportevenementen of opleiding.”

Deze definitie heeft verder geen praktisch belang vermits er niet naar verwezen wordt in andere bepalingen van de wapenwet.

11.2. “Raadplegen” adviesraad voor wapens

Om te vermijden dat bij de Raad van State de vernietiging gevraagd zou kunnen worden van Koninklijke Besluiten die enkel kunnen genomen worden na advies van de adviesraad voor wapens³¹ omdat er enkel een verslag gemaakt wordt en geen advies in de eigenlijke zin van het woord, wordt artikel 37 wapenwet aangepast. Daardoor volstaat het in de meeste gevallen³² dat de adviesraad wordt geraadpleegd zonder dat vereist is dat alle leden aan het advies meewerken.

Wapenunie – Union Armes

wapenwet.be

De afdeling wetgeving van de Raad van State merkte echter op dat deze wetgevende ingreep niet het beoogde effect zal hebben en dus zinloos is³³.

11.3. Ontvankelijkheid administratieve beroepen

Door de slordige redactie van artikel 30 wapenwet was onduidelijk of het toevoegen van een kopie van de beslissing waartegen administratief beroep wordt ingesteld een ontvankelijkheidsvereiste voor het beroep is. De Raad van State oordeelde eerder dat dit niet het geval is, en dat het ontbreken van deze kopie niet leidt tot onontvankelijkheid van het administratief beroep³⁴.

Vanaf 3 juni 2019 zal het ontbreken van de kopie van de beslissing waartegen het administratief beroep wordt ingesteld leiden tot onontvankelijkheid van dit beroep.

11.4. Toevoeging laders bijzondere erkenningen

De slordigheid waarmee de vergunningsplicht voor laders werd ingevoerd door de wet van 7 januari 2018 heeft tot enkele lacunes geleid. Wij wezen er onder meer op dat het niet langer mogelijk was om een bijzondere erkenning³⁵ aan de vragen voor laders. Dit leidde tot rechtsonzekerheid in sommige sectoren (zoals de filmsector en sommige industriële activiteiten).

Deze lacune wordt nu rechtgezet door ook toe te laten dat een bijzondere erkenning vanaf 3 juni 2019 ook kan worden gevraagd voor laders.

Nico Demeyere
Advocaat

BLIJF OP DE HOOGTE

Wenst u alle updates van wapenwet.be te ontvangen ? Schrijf u in op onze mailinglist via deze link:

<https://wapenunie.us12.list-manage.com/subscribe/post?u=665a5d86648c4ab0bd4dcfb71&id=671d067f31>

Onze teksten zijn auteursrechtelijk beschermd en kunnen enkel worden overgenomen mits bronvermelding en mits uitdrukkelijk schriftelijke toestemming van de auteur.

Wapenunie – Union Armes

wapenwet.be

Eindnoten

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-6110_nl.htm

² Richtlijn (EU) 2017/853 van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2017 tot wijziging van richtlijn 91/477/EEG van de Raad inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens, *Pb.L.24* mei 2017, afl. 137, 22 (te raadplegen op <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017L0853&from=EN>)

³ Wet van 5 mei 2019 houdende diverse bepalingen in strafzaken en inzake erediensdiensten, en tot wijziging van de wet van 28 mei 2002 betreffende de euthanasie en van het Sociaal Strafwetboek, *BS* 24 mei 2019 (ed. 2)

⁴ Zie bijlage 1 richtlijn 1991/477/EEG zoals gewijzigd door richtlijn 2017/853. Categorie A van deze richtlijn omvat de verboden wapens. De genoemde wapens worden ingedeeld in respectievelijk categorie A.6, A.7. en A.8.

⁵ Zie art. 27, §3, derde lid. Voor verzamelaars wordt, in navolging van een advies van de Raad van State (advies 64.229/1-2-3-4 van 18 november 2018, p. 45-46), nog vereist dat een individuele toelating wordt verleend door de gouverneur die als een uitzondering dient te worden beschouwd en dient te worden gemotiveerd (door de aanvrager?). Ook dient het bewijs te worden geleverd dat de erkende verzamelaar maatregelen heeft getroffen om te kunnen omgaan met de risico's voor de openbare veiligheid of de openbare orde. Uit de memorie van toelichting is af te leiden dat deze inschatting gemaakt dient te worden bij de aanvraag van de erkenning (*Parl. St.* 2018-19, stuk 3515/1, p. 250). Voor erkende wapenhandelaars dient rekening te worden gehouden met de beperking in hoeveelheid die is opgenomen in artikel 27, §1, vierde lid wapenwet

⁶ Art. 153, eerste lid, 3° omzettingwet die een 19° en 20° toevoegt aan de lijst van verboden wapens van artikel 3, §1 wapenwet

⁷ Art. 3, §1, 15° WW

⁸ Ministerieel besluit van 21 september 2012 tot bepaling van de laders met een groter dan normale capaciteit voor een bepaald model vuurwapen, *BS* 26 september 2012

⁹ Aanvulling op de gecoördineerde omzendbrief van 25 oktober 2011 over de toepassing van de wapenwetgeving, *BS* 24 mei 2013

¹⁰ De indeling van wapens in categorieën is een prerogatief van de wetgever waarin de minister van justitie niet kan tussenkomen middels een omzendbrief. Het vaststellen van de proefstempels is een bevoegdheid van de minister bevoegd voor Economische Zaken

¹¹ Corr. Limburg, afdeling Tongeren, 12 april 2019 (zaak TG36.98.7223.77), te raadplegen op <http://www.wapenunie.be/files/CorrLimb12042019.pdf>

¹² Art. 45/2 wapenwet, ingevoerd door art. 163 omzettingwet

¹³ Nieuw artikel 27, §3, vierde lid wapenwet, ingevoegd door artikel 159, eerste lid, 4° omzettingwet

¹⁴ Het nieuwe artikel 45/2 wapenwet laat de overdracht naar een erkend persoon toe. Een nieuwe uitzondering ingevoegd in artikel 27, §3, derde lid wapenwet laat de erkende wapenhandelaars toe om deze wapens voorhanden te hebben met het oog op levering aan sportschutters.

¹⁵ Op die punt is de voorgestelde omzetting ruimer dan wat voorzien is in richtlijn 2017/853. De richtlijn voorziet immers een beperking voor semi-automatische wapens met centraalvuurpercussie, terwijl het voorstel van de minister zowel laders voor wapens met centraalvuur- als randvuurpercussie beperkt

¹⁶ Het begrip “lang” wapen wordt gedefinieerd in artikel 2, 10° wapenwet

¹⁷ Art. 45/2 wapenwet

¹⁸ Zie overweging 20 Richtlijn (EU) 2017/853 van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2017 tot wijziging van richtlijn 91/477/EEG van de Raad inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens, *Pb.L.24* mei 2017, afl. 137, 22 (te raadplegen op <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017L0853&from=EN>)

¹⁹ Art. 3, §3, 1° Wapenwet

²⁰ Zie categorie A.9, B.8 en C.5. bijlage 1 Richtlijn 2017/853

²¹ Art. 2, 11° en art. 3, §2, 1° wapenwet; in een addendum bij de gecoördineerde omzendbrief van 25 oktober 2011 dat op 24 maart 2013 bekend gemaakt werd in het Belgisch Staatsblad werd gesteld dat omgevormde vuurwapens in hun oorspronkelijke categorie blijven. Vermits de auteur van deze omzendbrief niet bevoegd is om de indeling van wapens te wijzigen, is deze omzendbrief contra legem, ondertussen is er ook rechtspraak die dit standpunt bevestigt (zie eindnoot 10)

Wapenunie – Union Armes

wapenwet.be

²² Een amendement ingediend om een overgangsregeling in te voeren werden niet aangenomen, zie *Gedr. St. Kamer*, 2018-2019, stuk 3515/3, amendement 23

²³ Voor de omzetting van de richtlijn was volgens ons geen wetswijziging nodig; men had kunnen volstaan met het wijzigen van het KB van 20 september 1991 betreffende de vuurwapens met historische, folkloristische of decoratieve waarde en de vuurwapens die voor het schieten onbruikbaar zijn gemaakt. Vermits een inbreuk op de uitvoeringsbesluiten ook strafbaar gesteld is, had op die manier ook kunnen worden voldaan aan hetgeen de Raad van State opmerkte in het advies dat door de Regering gevraagd werd toen de tekst als wetsontwerp zou worden ingediend (zie Advies RvSt, nr. 64.229/1-2-3-4 van 14 november 2018, p. 45 te raadplegen op <http://www.raadvst-consetat.be/dbx/adviezen/64229.pdf>)

²⁴ *Parl. St. Kamer*, 2018-2019, 3515/1, p. 246

²⁵ Art. 27, §3, tweede lid wapenwet

²⁶ Artikel 5.2. EU richtlijn 2017/853 spreekt van een monitoring systeem en geschiktheid nagaan, in overweging 11 van de preambule het monitoren van de medische geschiktheid als een mogelijkheid (en niet als verplichting) wordt vermeld

²⁷ Art. 200, vijfde lid omzettingwet

²⁸ Koninklijk Besluit van 26 februari 2018 tot wijziging van diverse koninklijke besluiten ter uitvoering van de <wapenwet>, betreffende de uitlening, de neutralisering en de vernietiging van vuurwapens en tot bepaling van de procedure bedoeld in artikel 45/1 van de wapenwet, *BS* 28 februari 2018

²⁹ Koninklijk besluit van 3 december 2018 tot wijziging van het koninklijk besluit van 26 februari 2018 tot wijziging van diverse koninklijke besluiten ter uitvoering van de <wapenwet>, betreffende de uitlening, de neutralisering en de vernietiging van vuurwapens en tot bepaling van de procedure bedoeld in artikel 45/1 van de wapenwet, *BS* 14 december 2018

³⁰ De tekst van de wapenwet is op dit punt tegenstrijdig vermits enerzijds artikel 8 wapenwet het voorhanden hebben van verboden wapens verbiedt maar anderzijds de overgangsbepaling van artikel 45, §2 wapenwet in de mogelijkheid voorzag om verboden geworden automatische wapens over te dragen aan een erkend wapenhandelaar

³¹ Dit middel werd door de vzw AVWL ingeroepen om de vernietiging van het KB van 26 februari 2018 te vragen

³² In artikel 3, §3, 2° (indeling vergunningsplichtige wapens), 19, 5° (voorwaarden toelating beurzen) en 34 (uitbreiding sommige bepalingen wapenwet tot andere wapens dan vuurwapens) wapenwet is nog steeds het advies van de adviesraad vereist

³³ Advies Raad van State nr. 64.229/1-2-3-4 van 14 november 2018, p. 46- 47 te raadplegen op <http://www.raadvst-consetat.be/dbx/adviezen/64229.pdf>

³⁴ RvSt arrest 201.488 van 4 maart 2010

³⁵ Bedoeld wordt de erkenning op basis van artikel 6, §2 wapenwet